

Europa *dla* kobiet

Niniejsza broszura wraz z innymi krótkimi informacjami dotyczącymi UE jest dostępna na stronie internetowej: ec.europa.eu/publications.

Komisja Europejska
Dyrekcja Generalna ds. Komunikacji Społecznej
Publikacje
1049 Bruksela
BELGIA

Tekst ukończono w grudniu 2009 r.

Ilustracje: cecilebertrand@cartoonbase.com

Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2010
20 str. — 12 × 18,5 cm
ISBN 978-92-79-14038-9
doi:10.2775/45576

© Unia Europejska, 2010

Zezwala się na powielanie niniejszej broszury. Wykorzystywanie lub powielanie pojedynczych zdjęć wymaga bezpośredniej zgody posiadaczy praw autorskich.

Printed in Luxembourg

WYDRUKOWANO NA PAPIERZE BIAŁYM BEZCHLOROWYM

Europa dla kobiet

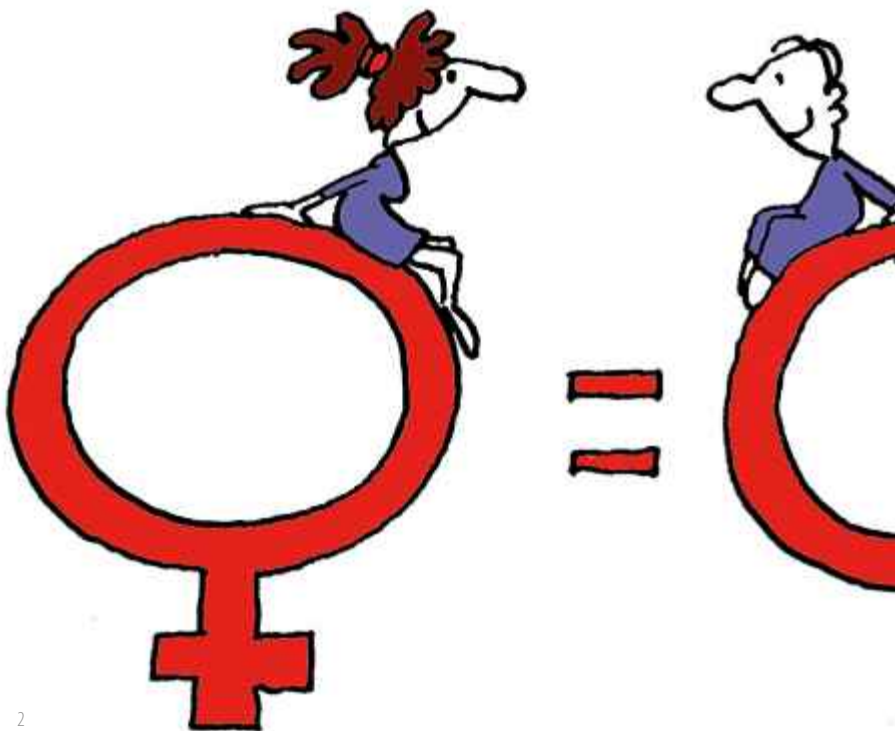
Broszura *Europa dla kobiet* przedstawia niektóre z wielu dziedzin, w których działania podejmowane na skalę europejską mają istotny wpływ na sprawy ważne dla wszystkich, ale zwłaszcza dla kobiet. Od równouprawnienia płci po prawa konsumenta, od równowagi pomiędzy życiem zawodowym i osobistym po wyższe standardy opieki zdrowotnej – decyzje Unii Europejskiej mają rzeczywisty wpływ na nasze życie i naszą przyszłość.

Pełne zaangażowanie w sprawę równouprawnienia płci

*Prawo unijne podstawą zapewniającą równouprawnienie
kobiet*

Równe traktowanie kobiet i mężczyzn leżało u podstaw Unii Europejskiej, kiedy w 1957 r. traktat rzymski określił zasadę równej płacy. Od lat siedemdziesiątych XX w. prawo europejskie i ustawodawstwa krajowe poszerzają opcje dostępne dla kobiet oraz podnoszą ich stopę życiową.

Proporcja kobiet aktywnych zawodowo stale rośnie, a od 2000 r. kobiety zajęły trzy czwarte z milionów nowych miejsc pracy stworzonych w Europie. Dziewczęta radzą sobie lepiej niż chłopcy w szkole i stanowią niemal 59% absolwentów szkół wyższych w Unii Europejskiej.

Nadal jednak kobiety zarabiają 17% mniej niż mężczyźni i stanowią mniejszość wśród ustawodawców i wyższej kadry kierowniczej.

Stąd też UE podejmuje działania w celu wyeliminowania dyskryminacji i osiągnięcia równouprawnienia płci. Wśród głównych celów znalazła się potrzeba przełamania stereotypów oraz uzyskanie przez kobiety ekonomicznej niezależności, aby mogły pracować, samodzielnie zarabiać i korzystać z tych samych praw i świadczeń.

Programy unijne wspierają finansowo dążenie do osiągnięcia tych celów. Unia Europejska tworzy sieć kobiet zajmujących stanowiska decyzyjne w celu przyspieszenia dostępu kobiet do władzy, a także zakłada Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn.

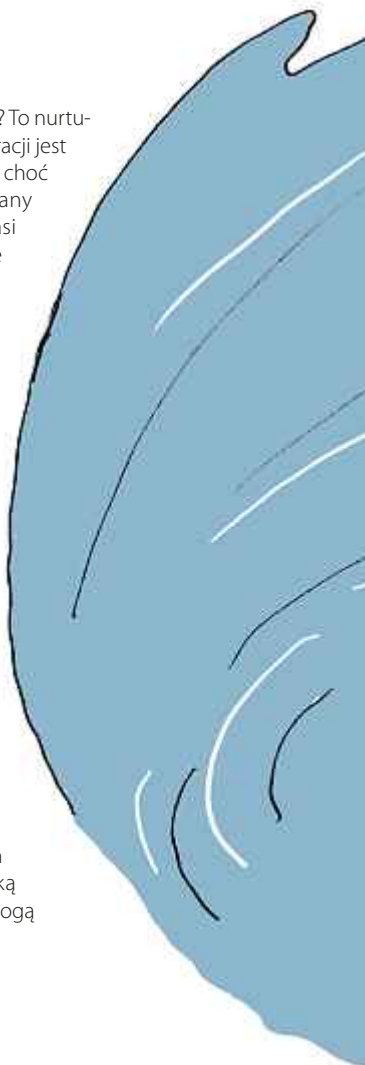
Zielona przyszłość niebieskiej planety

Europa wiedzie prym w globalnych działaniach na rzecz zahamowania zmian klimatu

Jaki świat przekażemy naszym dzieciom? To nurtujące pytanie. Obowiązkiem każdej generacji jest uczynienie życia następnego pokolenia choć trochę lepszym, ale postępujące zmiany klimatu oznaczają realne ryzyko, że nasi potomkowie będą musieli zmagać się z problemami podnoszącego się poziomu mórz, niedoboru żywności i wody, szerzących się chorób i poważnych niepokojów społecznych.

Ale jeszcze nie jest za późno, aby zatrzymać te zmiany. Unia Europejska wcześniej zdała sobie sprawę z problemu klimatycznego. Zapoczątkowała działania na szczeblu światowym i ustaliła konkretne kroki zmierzające do obniżenia własnych emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 20% do 2020 r.

Badania prowadzone w Europie pomagają w opracowaniu nowych sposobów wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych, takich jak wiatr, woda, słońce i biopaliwa, przyczyniając się jednocześnie do tworzenia nowych miejsc pracy. Wiele z tych działań bierze początek z lokalnych inicjatyw podejmowanych na niewielką skalę, a nowe, skuteczne technologie mogą być wdrażane w całej Europie.

Kiedy szefem jest kobieta

Unia Europejska wspiera kobiety w zakładaniu własnej działalności gospodarczej

W całej Europie znacznie więcej mężczyzn niż kobiet prowadzi własną działalność i zarządza własną firmą. Wśród kobiet aktywnych zawodowo przedsiębiorcy stanowią około 8%, w porównaniu z 16% po stronie mężczyzn. Kobiety często stają przed większymi problemami w uzyskiwaniu dostępu do finansowania, otwierając lub poszerzając swoje małe przedsiębiorstwo. Najnowsze statystyki pokazują, że prawdopodobieństwo posiadania własnej firmy zatrudniającej pracowników jest trzy razy większe wśród mężczyzn.

Unia Europejska jest przekonana, że przedsiębiorczość kobiet może przyczynić się do zwiększenia dobrobytu Europy i od lat osiemdziesiątych ubiegłego stulecia zapewnia praktyczne wsparcie dla kobiet, które chcą prowadzić własną działalność gospodarczą. Inicjatywa podjęta w 2004 r. ma na celu zwiększenie liczby nowych firm prowadzonych przez kobiety.

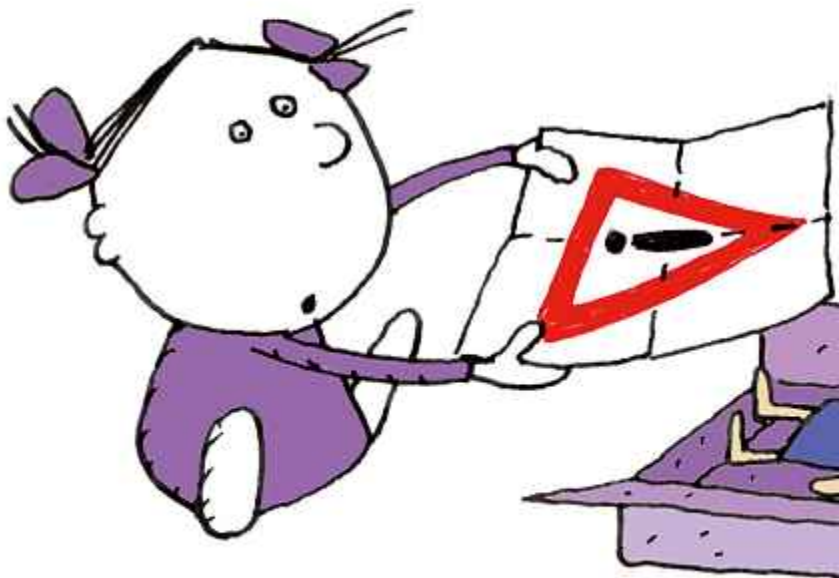
Unijna sieć promowania przedsiębiorczości kobiet zrzesza przedstawicieli władz odpowiedzialnych za prowadzenie działań w tym kierunku. Zrzesza członków w 30 krajach Europy, zapewniając doradztwo, wsparcie i kontakty kobietom prowadzącym działalność gospodarczą i pomagając im w podnoszeniu swojego statusu i rozwijaniu firmy.

Dzięki pomocy Europejskiego Funduszu Społecznego kobiety mogą brać udział w specjalistycznych szkoleniach i korzystać z tzw. mentoringu. Ponadto UE otworzyła portal poświęcony przedsiębiorczości kobiet, zachęcający do rozwijania kontaktów krajowych i międzynarodowych pomiędzy paniami prowadzącymi firmy.

Unijna toy story, czyli o zabawkach w UE

*Przede wszystkim chronić dzieci dzięki przepisom
dotyczącym bezpieczeństwa zabawek*

Każdy rodzic wie, jak szybko dzieci zachwycają się nowymi grami i przyjmują nowe mody. Wyznaczanie wysokich standardów obowiązujących w produkcji i sprzedaży zabawek jest jednym ze sposobów, w jaki UE dba o interesy konsumentów i bezpieczeństwo dzieci.

Przepisy unijne zobowiązują producentów i dystrybutorów do zapewnienia bezpieczeństwa produktów, które wprowadzają na rynek, a kryteria dotyczące zabawek są szczególnie restrykcyjne. Kontrolowaniem, czy wymogi te są spełniane, zajmują się władze krajowe. Jeżeli w jednym kraju znaleziony zostanie przedmiot niespełniający wymogów, system szybkiego ostrzegania zapewnia natychmiastowe wycofanie takiego produktu ze sklepów w całej Unii.

Obawy związane z niektórymi importowanymi towarami sprawiły, że UE zaoszczędziła swoje podejście w tym zakresie. Na przykład zabawki zawierające magnesy muszą być obecnie opatrzone stosownymi ostrzeżeniami o związanych z tym faktem zagrożeniach. Wszelkie możliwe zagrożenia należy identyfikować na jak najwcześniejszym etapie. Unia Europejska podejmuje stosowne kroki, aby producenci i eksporterzy – na przykład ze Stanów Zjednoczonych i Chin – wprowadzali wysokie standardy bezpieczeństwa. Dobro dziecka musi być priorytetem na każdym etapie łańcucha dostawczego.

Wspólny front w trudnych czasach

Unia Europejska walczy z kryzysem gospodarczym przez skoordynowane działania na szczeblu krajowym

Recesja sprawiła, że Europejczycy zaczęli obawiać się o swoje utrzymanie. Kryzys dotknął obywateli całej Europy, a kobiety są w tej sytuacji szczególnie zagrożone.

Wiemy już teraz, że nieprawidłowości ekonomiczne i finansowe na świecie doprowadziły do największego kryzysu gospodarczego naszego pokolenia, który odbija się boleśnie na zatrudnieniu i zarobkach. Unia Europejska zareagowała błyskawicznie, jednocząc rządy w działaniach na rzecz zwalczania kryzysu i wspierając gospodarkę miliardami euro, aby wzmocnić popyt i odbudować zaufanie. Podjęła także kroki w celu zagwarantowania stabilności systemu finansowego, a wspólna waluta (euro) pomogła mniejszym krajom przetrwać załamanie gospodarcze.

Unia pomaga także pojedynczym obywatelom w radzeniu sobie ze skutkami recesji. Europejski Fundusz Społeczny wspiera co roku 10 mln osób – z czego ponad połowa to kobiety – w opanowaniu nowych umiejętności i znalezieniu zatrudnienia, niwelując w ten sposób brak równouprawnienia w miejscu pracy.

Trzeba podejmować dalsze praktyczne kroki w celu umocnienia solidarności i stabilności społecznej, doskonaląc edukację i pozwalając, aby każdy mógł rozwijać własne umiejętności. Kryzys dał nam kilka ważnych lekcji i stał się okazją do wyciągnięcia wniosków na temat tego, jak chcemy od teraz kształtować naszą gospodarkę, jak najlepiej wspierać europejski biznes i jak umożliwić mu prosperowanie, zachowując przy tym dobro społeczeństwa jako jeden z priorytetów.

Ochrona kobiet przed przemocą

*Unia Europejska zwalcza handel żywym towarem,
wykorzystywanie kobiet i przemoc*

Przemoc wobec kobiet jest nie do przyjęcia bez względu na formę. Mimo to w Europie wiele kobiet i dziewcząt nadal spotyka się z agresją i wyzyskiem. Padają ofiarą przemocy domowej, wykorzystywania seksualnego, handlu żywym towarem i stręczycielstwa, zastraszania oraz ucisku – ich fundamentalne prawo do wolności, godności i bezpieczeństwa jest łamane.

Unia Europejska zwalcza handel żywym towarem u źródła, tropiąc gangi przestępcze, które zajmują się werbowaniem i uprowadzaniem kobiet. Wysiłki te wspierane są przez współpracę międzynarodową z organami policji i sądownictwa oraz przy wykorzystaniu zaawansowanych systemów wymiany informacji. Prowadzone są również wspólne działania z władzami w rejonach takich jak Bałkany w celu zwalczania przestępczości zorganizowanej. Eliminowanie ubóstwa w krajach rozwijających się także pomaga kobietom w bronieniu się przed wyzyskiem. Osoby, które padły ofiarą tego nielegalnego procederu, mogą otrzymać pomoc z funduszy unijnych w celu reintegracji społecznej poprzez edukację, szkolenie zawodowe i zdobycie zatrudnienia.

Komisja Europejska prowadzi program pod nazwą „Daphne”, którego celem jest ochrona kobiet, dzieci i młodzieży przed wszelkimi formami przemocy. Finansuje projekty, takie jak schroniska oraz ośrodki zdrowia dla kobiet, a także działania zmierzające do zmiany postaw względem problemu i ochrony kobiet w grupach imigranckich czy mniejszościach etnicznych.

Jak skutecznie łączyć życie zawodowe z osobistym

Unia pomaga obywatelom zachować równowagę pomiędzy pracą a domem

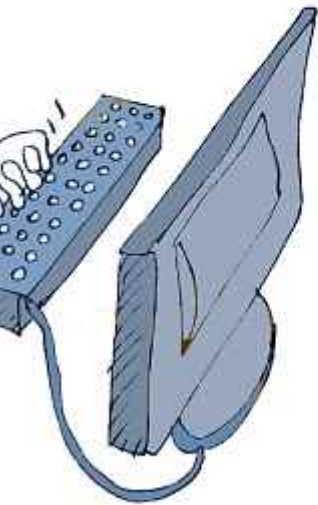
Łączenie pracy z opieką nad dziećmi i nad innymi członkami rodziny to poważne wyzwanie dla kobiet i coraz częściej także dla mężczyzn. Niemniej podział

obowiązków w domu jest nadal bardzo nierówny, co sprawia, że kobietom trudniej jest zadbać o własną karierę zawodową. Jedynie 67% matek małych dzieci w UE jest aktywnych zawodowo, w porównaniu z 92% ojców.

Unia promuje dbałość o zachowanie lepszej równowagi pomiędzy życiem zawodowym, osobistym i rodzinnym, tak aby każdy mógł planować posiadanie potomstwa i opiekować się bliskimi bez narażania się na stres czy ubóstwo. Istnieją przepisy chroniące pracowników zatrudnionych w niepełnym wymiarze godzin, osoby prowadzące własną działalność gospodarczą i pomagających im współmałżonków; przepisy te określają też minimalne standardy dotyczące urlopów macierzyńskich i rodzicielskich.

Państwa członkowskie UE wyznaczyły sobie cele związane z udostępnianiem wysokiej jakości usług przedszkolnych w całej Europie. W obecnym kryzysie gospodarczym szczególnie ważna jest skuteczna polityka, dbająca o to, by kobiety nie były marginalizowane.

Kontrola nad niebezpiecznymi chemikaliami

Nowe przepisy bezpieczeństwa obejmują około 30 tys. potencjalnie niebezpiecznych chemikaliów stosowanych w Europie

W dzisiejszym świecie na każdym kroku stykamy się z chemikaliami. Są niezbędne w produkcji niemal wszystkiego, od odzieży po telewizory. Unia Europejska podejmuje zdecydowane działania w celu chronienia swoich obywateli przed zagrożeniami, jakie niosą za sobą owe substancje – wykorzystując przy tym szeroko zakrojone konsultacje społeczne.

Ambitny projekt legislacyjny pod nazwą REACH, obejmujący rejestrację, ewaluację, zatwierdzanie i ograniczanie zastosowania chemikaliów, został uchwalony w 2007 r. i ma doprowadzić do wyeliminowania niebezpiecznych materiałów. Jest to przełom, polegający na nałożeniu na przedsiębiorców obowiązku gromadzenia danych i zagwarantowania bezpieczeństwa chemikaliów.

Dioksyny – szkodliwe chemikalia, które mogą powstawać w wyniku pewnych procesów stosowanych w przemyśle i gospodarstwach domowych – były w ostatnich latach przyczyną poważnych obaw o zdrowie publiczne. Nawet niewielkie stężenie może zagrozić środowisku naturalnemu i zdrowiu człowieka, uszkadzając układ odpornościowy, nerwy, hormonalny czy rozrodczy. Unia przyjęła ogólnoeuropejską strategię walki z tym zagrożeniem i czyni starania na szczeblu ogólnoswiatowym, aby uniemożliwić uwalnianie tego typu trwałych substancji toksycznych.

Odegrała także ważną rolę w zachęceniu producentów do wprowadzenia bardziej biodegradowalnych odmian tworzyw sztucznych do produkcji toreb, kubków, opakowań spożywczych, doniczek i wielu innych przedmiotów wytwarzanych z polimerów, których powszechne używanie jest dla konsumentów oczywistością.

Lepiej zapobiegać niż leczyć

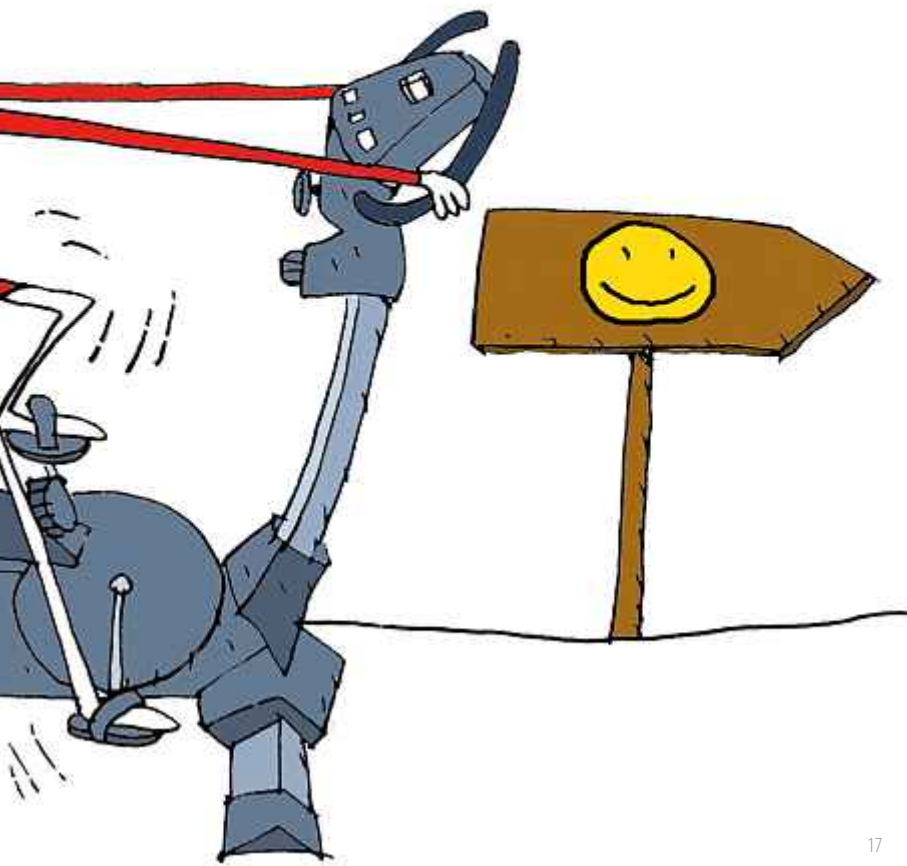
Rządy krajów UE, lekarze i eksperci pracują razem nad podnoszeniem standardów zdrowotnych w Europie

Ochrona zdrowia to dziedzina, w której państwa unijne mogą współpracować nad rozwiązywaniem wspólnych problemów. Europejki narażone są na szczególne zagrożenie dla zdrowia.

Rak jest drugą najczęstszą przyczyną śmierci w UE, a rak piersi, szyjki macicy i jelita grubego odpowiedzialny jest za 32% zgonów wśród kobiet. Unia zachęca państwa członkowskie do wprowadzenia szeroko zakrojonych, wysokiej jakości programów badań przesiewowych, zapewniających wczesną diagnozę i zwiększenie przeżywalności w UE. Co roku przeprowadzanych jest około 51 mln badań przesiewowych, ale tę liczbę trzeba podwoić, jeśli badania mają objąć wszystkie grupy ryzyka.

Poważnym problemem zarówno wśród dorosłych, jak i dzieci w Europie jest otyłość. Liczba dzieci cierpiących na nadwagę lub otyłość w Europie powiększa się co roku o 400 tys. Unia Europejska podejmuje inicjatywy mające zachęcić do zdrowego trybu życia od najmłodszych lat, na przykład w formie programów dystrybucji mleka, świeżych owoców i warzyw wśród uczniów.

Mając na uwadze interes konsumenta

Działania UE skierowane na bezpieczeństwo żywności pomagają Europejczykom dokonywać przemyślanych wyborów

Zagrożenia dotyczące żywności, na przykład dioksyny w wieprzowinie czy pestycydy w owocach, niepokoją Europejczyków i mogą być szczególnie niebezpieczne dla dzieci i osób starszych.

Unia Europejska podejmuje różne działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa żywności w całej Europie oraz zachęcenie do zdrowej diety. Obejmują one cały łańcuch dostawczy, wprowadzając standardy i wymóg monitorowania zdrowia i dobrostanu zwierząt hodowlanych, roślin i upraw oraz żywności importowanej.

Europa wyznacza rygorystyczne zasady dotyczące produktów organicznych i dba o to, by producenci „zdrowej żywności” czy produktów odchudzających nie przypisywali swoim wyrobom niepotwierdzonych właściwości. Przepisy unijne w zakresie etykietowania produktów spożywczych pomagają konsumentom dokonywać przemyślanych zakupów.

Kontakt z UE

■ PRZEZ INTERNET

Informacje o Unii Europejskiej we wszystkich urzędowych językach Unii Europejskiej są dostępne w portalu Europa:
europa.eu

■ OSOBIŚCIE

Na obszarze całej Unii Europejskiej znajdują się setki lokalnych centrów informacyjnych UE. Adres najbliższego centrum informacyjnego można znaleźć na stronie internetowej:
europedirect.europa.eu

■ TELEFONICZNIE LUB E-MAILEM

Europe Direct to serwis udzielający odpowiedzi na pytania dotyczące Unii Europejskiej. Można się z nim skontaktować, dzwoniąc na bezpłatną infolinię: **00 800 6 7 8 9 10 11** (lub na płatną infolinię dla osób dzwoniących spoza UE: +32 22999696) lub wysyłając e-mail ze strony internetowej:
europedirect.europa.eu

■ PUBLIKACJE NA TEMAT UE

Dostęp do publikacji na tematy unijne za jednym kliknięciem – na stronie księgarni UE:
bookshop.europa.eu

Informacje oraz broszury na temat Unii Europejskiej w języku polskim można także otrzymać w następujących miejscach:

Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce

Centrum Jasna
ul. Jasna 14/16a
00-041 Warszawa
POLSKA/POLAND
tel.: +48 225568989
e-mail: comm-rep-poland@ec.europa.eu
<http://ec.europa.eu/polska>

Biuro Informacyjne Parlamentu Europejskiego w Polsce

Centrum Jasna
ul. Jasna 14/16a
00-041 Warszawa
POLSKA/POLAND
tel.: +48 225952470
e-mail: epwarszawa@europarl.europa.eu
<http://europarl.europa.eu/warszawa>

Centrum Informacji Europejskiej MSZ

ul. Krucza 38/42
00-512 Warszawa
POLSKA/POLAND
tel.: +48 224555454
e-mail: cie@msz.gov.pl
<http://www.cie.gov.pl>

Przedstawicielstwa i biura Komisji i Parlamentu znajdują się we wszystkich państwach Unii Europejskiej. Delegatury Komisji Europejskiej rozmieszczone są także w innych częściach świata.

Europa dla kobiet

Broszura *Europa dla kobiet* przedstawia niektóre z wielu dziedzin, w których działania podejmowane na skalę europejską mają istotny wpływ na sprawy ważne dla wszystkich, ale zwłaszcza dla kobiet. Od równouprawnienia płci po prawa konsumenta, od równowagi pomiędzy życiem zawodowym i osobistym po wyższe standardy opieki zdrowotnej – decyzje Unii Europejskiej mają rzeczywisty wpływ na nasze życie i naszą przyszłość.

